

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 31 augusti 2021
(OR. en)

11385/21

JAI 932
RELEX 720
MIGR 165
COASI 123

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 11374/3/21 REV 3

Ärende: Uttalande om situationen i Afghanistan

För delegationerna bifogas uttalandet om situationen i Afghanistan som rådet (rättsliga och inrikes frågor) enades om vid mötet den 31 augusti 2021.

UTTALANDE OM SITUATIONEN I AFGHANISTAN

1. EU:s inrikesministrar samlades i dag till ett extra rådsmöte för att diskutera händelseutvecklingen i Afghanistan, särskilt när det gäller potentiella konsekvenser på områdena internationellt skydd, migration och säkerhet. Allvaret i den föränderliga situationen kräver ett beslutsamt och samordnat svar på dess många dimensioner från EU:s och det internationella samfundets sida.
2. Evakueringen av våra medborgare och i möjligaste mån afghanska medborgare som har samarbetat med EU och dess medlemsstater, och deras familjer, har varit en prioriterad fråga och kommer att fortsätta. I detta hänseende pågår intensiva insatser för att hitta riktade lösningar för de återstående specifika fallen med riskutsatta personer i Afghanistan.
3. Som en omedelbar prioritering kommer EU att fortsätta att samordna med internationella partner, särskilt FN och dess organ, vad gäller stabiliseringen i regionen och se till att humanitärt bistånd når sårbara befolkningsgrupper, särskilt kvinnor och barn, i Afghanistan och i grannländerna. I detta syfte kommer EU och dess medlemsstater att öka det finansiella stödet till de relevanta internationella organisationerna.
4. EU kommer att engagera sig och stärka sitt stöd till tredjeländer, särskilt grannländer och transitländer, som tar emot många migranter och flyktingar, för att stärka deras kapacitet att tillhandahålla skydd, värdiga och säkra mottagningsvillkor och hållbar försörjning för flyktingar och värdsamhällen. EU kommer också att samarbeta med dessa länder för att förhindra olaglig migration från regionen, stärka gränsförvaltningskapaciteten och förhindra smuggling av migranter och människohandel. I detta syfte bör EU-byråernas mandat utnyttjas fullt ut. I synnerhet bör Europeiska stödkontoret för asylfrågor öka sina yttre insatser för kapacitetsuppbyggnad på asylområdet. Dessutom skulle, som del av de globala ansträngningarna, stöd kunna ges i form av vidarebosättning på frivillig basis, med prioritering av sårbara personer, såsom kvinnor och barn.

5. Handlingsplanen för Afghanistan bör prioriteras och ses över i ljuset av detta uttalande och de förändrade omständigheterna, för att göra den mer operativ. Det behövs en Team Europe-strategi för att effekterna av tvångsförflyttningen i regionen ska kunna hanteras i samarbete med Afghanistans grannländer. Rådet uppmanar enträget kommissionen att utvärdera alla alternativ för det nödvändiga ekonomiska stödet inom den fleråriga budgetramen, särskilt instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete¹ och instrument för asyl, migration och gränsförvaltning.
6. På grundval av sina erfarenheter är EU och dess medlemsstater fast beslutna att agera gemensamt och utarbeta samordnade och ordnade åtgärder för att förhindra en upprepning av den situation med okontrollerade storskaliga olagliga migrationsströmmar som man ställts inför tidigare. Incitament till olaglig migration bör undvikas. EU bör också stärka stödet till länderna i Afghanistans omedelbara grannskap för att säkerställa att behövande får adekvat skydd främst i regionen. Behovet av enhetlig och samordnad kommunikation såväl externt som internt är centralt. Riktade informationskampanjer bör inledas för att bekämpa de budskap som används av smugglare, även i onlinemiljön, och som uppmuntrar människor att ge sig ut på farliga och olagliga resor i riktning mot Europa.
7. EU och dess medlemsstater kommer att göra sitt yttersta för att säkerställa att situationen i Afghanistan inte leder till nya säkerhetshot för EU:s medborgare. Alla ansträngningar måste göras för att se till att talibanregimen kapar alla band till internationell terrorism samt upphör med all verksamhet som har med den att göra och att Afghanistan inte åter blir en tillflyktsort för terrorister och organiserade kriminella grupper. EU kommer att använda alla tillgängliga verktyg för att noga övervaka och möta sådan händelseutveckling på plats som kan påverka dess säkerhet, särskilt på området organiserad brottslighet och terrorism, inbegripet dess finansiering. Europol kommer att tillhandahålla en analys av de risker för brottslighet som är kopplade till situationen i Afghanistan. Utbyte av information och underrättelser, i enlighet med nationell behörighet, även med tredjeländer, och utbyte av regelbundna hotbilsbedömningar är av yttersta vikt. Snabba säkerhetskontroller av personer som evakueras från Afghanistan är alltså av mycket stor betydelse.

¹ Instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

8. EU och dess medlemsstater är, med stöd av Frontex, fast beslutna att effektivt skydda EU:s yttre gränser och förhindra olovliga inresor, och hjälpa de medlemsstater som berörs mest. Tillämpliga säkerhetskontroller bör utföras, bland annat genom fullständig användning av relevanta EU-databaser och registrering i Eurodac. Som en del av vår övergripande strategi för yttre samarbete om migration bör man även använda bestämmelser om tredjelandsmedborgare i återtagandeaftalen mellan EU och vissa transitländer om de rättsliga kraven är uppfyllda.

Rådet inser behovet av att stödja och ge adekvat skydd till dem som behöver det, i enlighet med EU:s lagstiftning och våra internationella skyldigheter, och av att föra medlemsstaternas praxis för mottagande och handläggning av afghanska asylsökande närmare varandra.

9. Rådet kommer att noga följa utvecklingen på området internationellt skydd, migration och säkerhet. Det kommer att svara på försök att utnyttja olaglig migration i politiska syften och andra hybridhot, bland annat genom att ta fram nya verktyg. Rådet kommer också att noga övervaka genomförandet av de ovannämnda åtgärderna och säkerställa en regelbunden bedömning för att ytterligare förbättra EU:s krishanteringskapacitet utifrån de verktyg som redan har tagits fram. Samordning av alla aspekter av denna situation (humanitära frågor, utveckling, internationellt skydd, migration, säkerhet, utrikespolitik) är avgörande.
